

ima skorej pravokotno stoječo klino, ki ima spodej male in gosto stoječe zobčke. S takim zobnikom oblamo nepravilno zraščan les, ali pa zojstrimo ž njim ploske, katere hočemo združiti z limom.

V to skupino spada tudi dnilni oblič (Grundhobel), oblič straničar (Wangenhobel) in platničar (Plattenhobel).

3. Krivi oblič.

Navadni čolnasti oblič (Schiffhobel) ima krivo dno in je nekoliko podoben čolniču. Boljše vrste teh obličev imajo jekleno dno, sestojee od elastične ploče, ki se s posebnim vijakom več ali manj more vkriviti. Dno mora biti del okrožnega oboda. Bolj če ga zakrivimo, manjše kroge lahko ž njim obdelujemo na njihovi notranji strani.

4. Profilni oblič.

Najbolj znan profilni oblič je protničar (Stabhobel), ki služi v izdelovanje polnih protov ali pa samih četrtink. Njegova klina ima v to primeren profil. Korničar (Karnieshobel) ima železo, ki je zbrušeno v podobi ležeče črke S. V to vrsto spada potem še veliko število obličev, ki se rabijo v specialne namene in katerim mizar klino po potrebi sam zbrusi v primernem profilu. Vsaka boljša mizarska delarnica mora imeti veliko število profilnih obličev, kajti ravno v novejšem času so lepi, pravilni in točno izdelani profili neobhodno potrebni, če hočemo napraviti delo, ki zadostuje okusu. Nekateri profile izdelujejo večje tovarne po nizkih cenah, tako da si domače delo lahko prihranimo. A skrbno in po svoji volji more mizar narediti profile le doma v svoji delarnici. Tovarniško delo nosi vedno pečat tovarniškega, tucatnega dela na sebi in ni ga moč nadomestiti z izdelki, katerim vtisne obrtnik znak svoje individualnosti in pečat svojega znanja. (Dalje nasl.)

Obrtnijske raznoterosti.

Kako odpraviti rujó iz ponikljanih izdelkov. Da odpravimo rujó iz ponikljanih izdelkov, jih namažemo s kakim mastnim oljem in čez nekaj dni jih zdrgnemo s cunjó, namočeno s salmijakovcem. Če niso lise popolnoma zginile, jih operemo še s razredčeno solno kislino in poliramo z najfinejšim triplom.

Napredek v izdelovanju pločevine (pleha). Železna tovarna Rudolfshütte na Češkem je vvedla nov način izdelovanja pločevine, ki obeta napraviti velik prevrat v tej stroki. Po novi metodi delajo pločevino neposredno iz debelih železnih hlepcev. Kos 30 cm debelega železa da pločevino, ki je 50 m dolga in 1 1/2 milimetra debela.

Usnje prilimati na železo. Usnje pritrdimo na razne načine na železo. Najbolj jednostavno in najbolj priporočila vredno pa je nastopno sredstvo. Prevleči železo s kako svinčeno barvo, na pr. s svinčeno beljó (Bleiweiss), ko se posuši, ga prevleči še jedenkrat z naslednjim vezilom: Vzemi najboljši lim ter ga namoči v mrzli vodi, ko se je zmočil, ga raztopi v ocetu pri mali toploti ter mu za jedno tretjino njegove mase prideni smerekovega terpentina. Konečno prilij še toliko oceta, da moraš vso zmes še gorko razmazati s čopičom po železu, ki je bilo poprej s svinčeno barvo povlečeno. Potem se pritiska usnje gori in dobro pritrdi, dokler se ne posuši.

Kmetijstvo.

Čiščenje hlevov.

Da se odstranijo živinske nalezljive bolezni, glej posebno na to, da dobro osnažiš hlev, v katerem je stalo bolno živinče. To pa ni tako lahko, ker je onečiščen večkrat tudi zrak, potem stene in tla. To čiščenje je treba izvršiti kaj skrbno, ker sicer se kmalu pokaže, da je bil ves trud zastonj.

Najprej se mora iz hleva spraviti ves gnoj, steljo, ostanke krme i. t. d. Vsi koti, razpoke v zidu naj se s topo metljo omedo. Ravno tako naj se omedo vse pajčevine, prah, ostrže omet z zidov, če je kje že malo odstopil.

Da se zrak očisti, se zapro vrata in okna, in postavi v hlev široko skledo s klorovim apnom, na kateri se vliva solna kislina. S tem se nareja klorov plin. Ker je pa ta plin škodljiv, vzlasti vzbuja kašelj, moraš hitro iz hleva. Jeden dan imej zaprt hlev, da klorov plin dobro prešine ves hlev, tudi vse razpoke. Potem se hlev odpre in drobno prevetri.

Vse kar je lesenega v hlevu se dobro izpere s karbolnim lugom, ki se napravi, če se raztopini iz sode in apna prilije malo karbolne kisline. Še bolje je, če se prevlečejo s premogovim katranom, kar je pa seveda le tedaj mogoče, če se hlev lahko dolgo ne rabi, da se prevlaka posuši.

Če so hlevne tla iz cementa, asfalta, ali opeke, se tudi dobro pomijejo z opeko. Tlakovana tla naj se pa dobro preplaknejo. Če je pa tlak že slab, naj se napravi nov in stari pesek z novim nadomesti. Vsekako naj se tlak dobro z metlo odrigne in s kakim lugom izpere, predno se nov pesek potrese.

Vsa železnina naj se v ognju razbeli, potem pa s sodnim lugom izmije. Stene se naj, kjer so kaj poškodovane, z nova omečejo in pobelijo. Belilu se pridene nekaj raztopline klorovega apna. Dobro je pa, če se hlev še nekaj dni prevetruje, predno se dene zopet živina vanj. Samo če tako ravnaš, moreš pričakovati, da se bolezen ne ponovi.

Poučni in zabavni del.

Zemljepisni in narodopisni obrazi.

Nabral Fr. Jaroslav.

273.

Stanley-Pool. Francoska zastava.

Ekspedicija je zapustila Issanghile, kjer so najlepší slapovi dolenjega Konga. Nad Issanghilom postaje reka sicer brodiva, ali treba je največje opreznosti, in samo v čolnih se je mogla ekspedicija pripeljati v Manjango. Od tu dalje se zopet ne more broditi do Stanley Poola, in Stanley je moral na novo